

تحلیل آمار تجارت خارجی ایران با قزاقستان

بر اساس آمار تجارت خارجی قزاقستان در دوره زمانی ۲۰۰۳-۲۰۱۲ از روند رشد با لایی برخوردار بود. ولی از اوایل ۲۰۱۳ بحران های مالی روسیه با اروپا و کاهش قیمت نفت تاثیر عمیقی بر صادرات و واردات این کشور گذاشته و صادرات قزاقستان را به جهان از ۸۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ به ۴۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ و به ۳۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ و طی همان مدت واردات قزاقستان از جهان از ۵۸ میلیارد دلار، ۳۴ میلیارد دلار و به ۲۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. جداول زیر آمار تجارت خارجی قزاقستان طی سالهای ۲۰۱۴-۲۰۱۶ با جهان و ایران که روند سیر نزولی دارد، نشان می دهد.

جدول صادرات قزاقستان به جهان و ایران (۲۰۱۴-۲۰۱۶) میلیون دلار

کد	شرح کالا	۲۰۱۴		۲۰۱۵		۲۰۱۶	
		جهان	ایران	جهان	ایران	جهان	ایران
۷۲	آهن آلات	۳۳۸۳	۵۷۴	۲۵۰۱	۳۹۹	۲۷۵۱	۳۹۵
۱۰	غلات	۱۱۳۵	۲۸۳	۸۳۳	۱۳۸	۸۱۷	۱۳۱
۲۳	نهاد های دامی	۵۷	۴/۷	۴۴	۸	۵۴/۵	۱۱
۳۱	کود	۶۹	-	۴۶	۵	۴۵	۵/۳
۱۲	دانه های روغنی	۲۷۴	۱۴/۲	۲۳۱	۵/۱	۲۰۳	۴
۰۷	سبزیجات و میوه	۱۶	-	۲۰	۳/۸	۵۷	۳/۴
۸۴	ماشین آلات	۸۸۷	۲/۶	۱۹۹	۰/۶	۲۴۷	۰/۸
۸۷	ماشین آلات راه آهن	۴۶	۰/۵	۶۲	-	۱۳۷	۰/۳
۸۵	تجهیزات الکترونیکی	۴۵۲	۰/۱	۱۶۸	-	۱۸۹	۰/۲
۷۳	مصنوعات ساخته شد از آهن	۱۹۰	۴/۴	۱۳۵	۲/۷	۱۷۱	۰/۲
۷۹	روی و مصنوعات آن	۵۸۸	-	۵۷۷	۰/۱	۵۵۴	۰/۲
۲۷	نفت و فرآورد های نفتی	۶۰۷۰۰	۷	۳۱۱۱۹	-	۲۲۳۳۴	۰/۱
۴۰	کائوچو و مصنوعات آن	۱۲	-	۹	۰/۱	۹	۰/۰۴
۸۲	ابزار آلات	۷	-	۵	۰/۰۳	۹/۵	۰/۰۳
۷۶	آلو مینیوم و مصنوعات آن	۳۸۱	-	۴۲۰	۰/۰۷	۳۸۲	۰/۰۲
	جمع ۱۵ قلم کالا	۶۸۱۷۹	۸۹۰/۳	۳۶۳۶۹	۵۶۲/۵	۲۷۹۶۰	۵۵۱/۶
	سایر	۱۱۲۶۳	۲/۷	۹۵۸۷	۳/۵	۸۸۱۶	۴/۴
	جمع کل	۷۹۴۶۰	۸۹۳	۴۵۹۵۶	۵۶۶	۳۶۷۷۶	۵۵۶

جدول واردات قزاقستان از جهان و ایران طی سالهای ۲۰۱۴-۲۰۱۶ میلیون دلار

کد	شرح کالا	۲۰۱۴		۲۰۱۵		۲۰۱۶	
		جهان	ایران	جهان	ایران	جهان	ایران
۰۸	سبزیجات و میوه	۶۰۶	۳۱	۴۵۵	۱۷/۵	۴۱۷	۲۰/۳
۲۵	محصولات معدنی	۱۶۰	۱۶	۱۲۷	۱۲	۷۸	۶
۳۹	پلاستیک و مصنوعات آن	۱۴۸۵	۹/۵	۱۰۹۳	۷/۴	۹۸۱	۲/۶
۶۸	محصولات سنگی و سیمان	۲۹۹	۴	۲۲۸	۴/۵	۲۰۴	۲/۶
۳۲	انواع رنگ و رزین	۲۰۵	۳/۳	۱۵۵	۴/۲	۱۸۸	۲/۳
۷۰	شیشه و محصولات آن	۳۰۴	۴/۸	۲۰۱	۳/۲	۱۸۳	۲
۳۴	شوینده ها	۳۰۳	۳/۶	۲۲۰	۲/۶	۲۰۸	۱/۸
۸۴	ماشین آلات	۶۸۵۳	۵/۳	۵۶۰۱	۵/۲	۴۳۹۸	۱/۵
۷۳	محصولات آهنی و فولادی	۲۵۲۴	۳/۸	۲۵۸۵	۳/۶	۱۹۵۹	۱/۳
۰۷	سبزیجات و میوه	۲۵۱	۱/۷	۲۲۴	۱/۷	۱۲۳	۱/۲
۵۹	منسوجات و پوشاک	۶۰	۰/۲	۴۲	۰/۳	۴۰	۰/۶
۶۹	محصولات سرامیکی	۳۶۰	۲/۶	۲۵۶	۱/۶	۲۲۵	۰/۵
۲۰	سبزیجات و میوه جات کنسرو شده	۲۴۴	۱/۴	۱۹۷	۰/۶	۱۵۸	۰/۵
۴۰	کائوچو و محصولات آن	۶۱۵	۱/۴	۴۵۴	۱	۴۱۶	۰/۴
۸۵	ماشین آلات الکترونیکی	۳۹۷۶	۰/۱	۳۰۶۹	۰/۱	۲۴۲۹	۰/۲
۹۰	دستگاه های سنجش	۱۱۲۰	۰/۳	۷۹۴	۰/۳	۷۴۹	۰/۳
۲۸	محصولات شیمیایی غیر آلی	۳۸۰	۰/۳	۳۰۰	۰/۴	۲۶۶	۰/۳
۵۷	فرش و موکت	۵۹	۰/۷	۴۰	۰/۳	۳۳	۰/۲
۹۴	مبل	۷۸۹	۰/۵	۵۹۴	۰/۲	۴۴۰	۰/۱
۲۱	مواد غذایی متفرقه	۳۲۲	۰/۲	۲۴۲	۰/۴	۲۱۵	۰/۱
۳۰	دارو	۱۴۲۰	-	۱۲۲۳	۰/۲	۹۶۱	۰/۱
۶۴	کفش	۶۳۵	۰/۲	۳۲۷	۰/۱	۲۳۳	۰/۰۵
۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۹۱	۰/۴	۱۸۸	-	۱۷۲	۰/۱
۹۶	مصنوعات ساخته شده	۱۸۱	۰/۰۹	۱۴۴	۰/۰۵	۱۳۰	۰/۰۹
۷۴	مس و محصولات آن	۵۱	۰/۲	۴۵	۰/۳	۳۴	۰/۱
	جمع ۲۵ قلم کالا	۲۳۳۹۳	۹۰/۱	۱۵۶۶۵	۶۶/۵	۱۵۲۴۰	۴۴/۷
	سایر	۱۷۹۰۷	۲/۹	۱۴۶۳۵	۳/۵	۹۹۶۰	۱/۳
	جمع کل	۴۱۳۰۰	۹۳	۳۰۳۰۰	۷۰	۲۵۲۰۰	۴۶

یکی از مهمترین شاخص های که رشد روابط فیما بین دو کشور را نشان می دهد حجم روابط تجارت خارجی دو کشور می باشد . بر اساس آمار ITC صادرات قزاقستان به ایران از ۵۶۶ میلیون دلار در سال ۲۰۱۵ به ۵۵۶ میلیون دلار و طی همان مدت واردات قزاقستان از ایران از ۷۰ به ۴۶ میلیون دلار کاهش یافته است. با وجود موانع بانکی گمرک کشور ما از رشد تجارت خارجی فیما بین دو کشور در سال گذشته گزارش می کند .

تحلیل آمار تجارت خارجی ایران با قزاقستان

علی رغم وجود پتانسیل ها و ظرفیت های برای همکاری در زمینه تجارت بویژه صادرات ایران به قزاقستان ، تجارت فیما بین دو کشور به علت موانع بانکی از روند رشد مناسبی برخوردار نمی باشد . در سال ۹۵ صادرات ایران به قزاقستان بالغ بر ۱۸۵ میلیون دلار و وزن آن ۲۲۸ هزار تن و واردات بالغ بر ۱۹۹ میلیون دلار و وزن آن ۷۵۰ هزار تن می باشد . در بخش صادرات سنگین ترین اقلام از لحاظ وزنی سیمان است . در سال ۹۵، ۱۳۵ هزار تن سیمان به مبلغ ۵ میلیون دلار و با ارزش ترین اقلام ۶/۶ هزار تن پسته بالغ بر ۶۰ میلیون دلار صادر گردیده است . همچنین حجیم ترین اقلام وارداتی غلات و آهن آلات می باشد . در سال گذشته حدود ۴۵۰ هزار تن به مبلغ ۸۰ میلیون دلار و ۲۰۰ هزار تن آهن آلات به ارزش حدود ۱۰۰ میلیون دلار از قزاقستان وارد کشور شده است . بر اساس آمار گمرک ایران، روند صادرات و واردات ایران با قزاقستان، تراز تجاری، متوسط قیمت صادرات، متوسط قیمت واردات و در صد رشد صادرات طی سالهای ۱۳۹۰-۹۵ به شرح جدول زیر می باشند :

جدول تجارت خارجی ایران با قزاقستان

سال	ارزش صادرات (میلیون دلار)	ارزش صادرات (میلیون دلار)	تراز تجاری (میلیون دلار)	متوسط قیمت صادرات (کیلوگرم)	متوسط قیمت صادرات (دلار/ کیلوگرم)	رشد صادرات (صد)
۱۳۹۰	۸۴	۱۳۶	-۵۲	.۱۸	.۴	۳۰
۱۳۹۱	۱۳۵	۱۸۶	-۵۱	.۱۶	.۴	۶۰
۱۳۹۲	۲۱۰	۸۴	+۱۲۶	.۱۵	.۴	۵۵
۱۳۹۳	۲۰۵	۱۷۶	+۲۹	.۱۶	.۴	-۲
۱۳۹۴	۱۳۶	۸۷	+۴۹	.۱۵	.۴	-۳۳
۱۳۹۵	۱۸۵	۱۹۹	-۱۴	.۱۸	.۲	+۳۶

مهمترین نکته در تحلیل آمار رابطه تجاری بین دو کشور و برتری متوسط قیمت صادرات بر قیمت متوسط واردات می باشد. این رابطه در تمامی سالهای مورد بررسی برتری متوسط قیمت صادرات ایران بر قیمت متوسط واردات از قزاقستان را نشان می دهد. این شاخص بیانگر این است که محصولات صادراتی ایران نسبت به واردات از این کشور دارای ارزش افزوده بالاتری می باشد. این روند بویژه در سال ۹۵ نمود بیشتری پیدا کرده و هر چند حجم صادرات ایران به قزاقستان کم است ولیکن این روند می تواند یکی از دستاوردهای مهم صادرات کشورما به قزاقستان باشد. همچنین ارزان بودن واردات نشانگر ارزان بودن قیمت مواد اولیه از این کشور است که تولید از محل واردات منجر به ارزش افزوده، اشتغال، صادرات و ارز آوری در کشور می شود (آمار صادرات و واردات پیوست).

۲۰ گروه کالای پیشنهادی جهت صادرات از ایران به قزاقستان

۱-انواع خشکبار و میوه با تعرفه ۰-۱۰٪	۲-صنایع غذایی و فرآورده های لبنی
۳-مواد پلاستیکی و مصنوعات آن با تعرفه ۰-۲۰٪	۴-محصولات معدنی با تعرفه ۰-۵٪
۵-انواع رنگ و رزین با تعرفه ۰-۵٪	۶-محصولات آهنی و چدنی با تعرفه ۰-۱۵٪
۷-مصنوعات از سنگ و سیمان با تعرفه ۰-۲۰٪	۸-شیشه و مصنوعات آن با تعرفه ۰-۱۵٪
۹-سبزیجات با تعرفه ۱۵٪	۱۰-ماشین آلات مکانیکی با تعرفه ۰-۱۰٪
۱۱-مواد شوینده ولوازم بهداشتی با تعرفه ۱۵٪	۱۲-دارو با تعرفه ۰-۱۰٪
۱۳-ماشین آلات راه آهن با تعرفه ۰-۱۵٪	۱۴-ماشین آلات برقی با تعرفه ۰-۲۰٪
۱۵-ساخت های معدنی با تعرفه ۰-۵٪	۱۶-فرش ماشینی و موکت
۱۷-مبل و محصولات چوبی	۱۸-محصولات شیمیایی آلی و غیر آلی
۱۹-مصالح ساختمانی	۲۰-درب و پنجره

صدور خدمات فنی و مهندسی

در سال ۹۵ شرکت های خصوصی ایران با شرکت های قزاقی بیش از ۴۸ قرارداد همکاری به امضا رساندند. تعدادی از این قرارداد ها در زمینه های صنعت ، معدن ، انرژی های تجدید پذیر و کشاورزی بوده اند . شرکت های که قرارداد همکاری با شرکت های قزاقی منعقد نموده اند عبارتند از شیشه کاوه ، صدر تامین ، سرمایه گذاری غدیر ، امپایر فود، جهاد سبز، ایمپاسکو ، تهیه و تولید مواد معدنی ایران ، سولارگرین ، صنایر و... می باشند .

صدور خدمات فنی و مهندسی و تجاری در سال ۱۳۹۶ :

- شرکت امپایر فود (احداث کشتارگاه
- شرکت سیناژن (ثبت ۴ دارو گیاهی)
- شفا طب تجهیزات پزشکی (ارتوپدی)
- شرکت پیروز بام گلبهار (احداث کارخانه ایزوگام)
- شرکت جهاد سبز کشت فراسرزمینی.
- احداث تولید روغن موتور در بندر آکتائو (آقای رخس خورشید)
- شرکت جنرال مکانیک (راهسازی در مراحل مناقصه)
- شرکت تاج احمدی (راهسازی در مرحله سپرده ضمانت نامه بانکی)
- شرکت آسیا ماسه (ماشین آلات سنگ شکن)
- شرکت آهنگران خراسان (ادوات کشاورزی)
- شرکت بازرگانی دهقان (خرید زمین در بندر اکتائو)
- سایر (پروژه های که در استان های آلماتی ، قزل اوردا، ژامبول ، چیمکنت و...)

حمل و نقل ترانزیت و لجستیک

- پرواز تهران - آلماتی (از اول مارس ۲۰۱۷ سه پرواز در هفته بین تهران - آلماتی انجام می شود (شرکت ماهان از اول مارس ۲۰۱۷ دو پرواز خود در هفته به آلماتی را به تعلیق در آورد) .

_ شرکت مشترک کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و راه آهن قزاقستان در زمینه حمل و نقل ترکیبی فعالیت خواهند کرد و در زمینه تسهیل تجارت با کشورهای حوزه CIS و ایجاد دسترسی این کشورها به آبهای آزاد از طریق بنادر جنوبی ایران و خلیج فارس بسیار موثر خواهد بود.

اهم برنامه ها در سال ۹۶

- تسريع در نهايي نمودن اسناد صدور رواديد گردشگري و تجار و سرمايه گذاري فيما بين دو کشور
- تسريع در مذاکره و نهايي نمودن اسناد گمرکي ، استاندارد بين دو کشور .
- تبادل هيات هاي بلند سياسي ، اقتصادي و تجاري بين دو کشور
- برگزاري شانزدهمين اجلاس کميسيون مشترک ايران و قزاقستان در آستانه
- اعزام و پذيرش هيات هاي تجاري کشوري و استاني
- فعال نمودن روابط تجاري و اقتصادي از طريق اتاق مشترک بازرگاني دو کشور
- مشارکت در اکسپو ۲۰۱۷
- برگزاري نمايشگاه ختصاصي ايران در قزاقستان در مهرماه ۹۵ در آلماني
- مشارکت شرکت هاي ايراني در نمايشگاه هاي بين المللي ساختمان ، صنايع غذايي ، نفت و گاز و کشاورزي و.... در آستانه و آلماني.
- برگزاري همائش فرصت هاي تجاري
- برنامه هاي سفر ، بازديد ها
- پيگيري مسائل و مشکلات شرکت هاي ايراني در قزاقستان